

Ministerie van Veiligheid en Justitie

Centrale autoriteit internationale kinderaangelegenheden

van het Ministerie van Veiligheid en Justitie

Centrale autoriteit internationale kinderaangelegenheden

van het Ministerie van Veiligheid en Justitie

Jaarrapportage over 2013 inzake de uitvoering van drie verdragen, te weten:

- *het Haags Verdrag van 25 oktober 1980* inzake de burgerrechtelijke aspecten van internationale kinderontvoering (Haags kinderontvoeringsverdrag);
- *het Haags Verdrag van 19 oktober 1996* inzake de bevoegdheid, het toepasselijk recht, de erkenning, de tenuitvoerlegging en de samenwerking op het gebied van ouderlijke verantwoordelijkheid en maatregelen ter bescherming van kinderen (Haags Kinderbeschermingsverdrag), inclusief de Verordening Brussel IIbis;
- *het Haags Verdrag van 29 mei 1993* inzake de bescherming van kinderen en samenwerking op het gebied van interlandelijke adoptie (Haags Adoptieverdrag).

Inleiding

Dit is de eerste rapportage van de Centrale autoriteit internationale kinderaangelegenheden waarin de gegevens zijn verzameld over de uitvoering van drie verdragen, te weten het Haags Kinderontvoeringsverdrag, het Haags Kinderbeschermingsverdrag en het Haags Adoptieverdrag. De Centrale autoriteit internationale kinderaangelegenheden, kortweg Ca-IKA genoemd, is ontstaan door de samenvoeging op 1 juli 2013 van de Centrale autoriteiten internationale kinderontvoering, internationale kindbescherming en interlandelijke adoptie. De Ca-IKA is belast met de uitvoering van de drie genoemde verdragen.

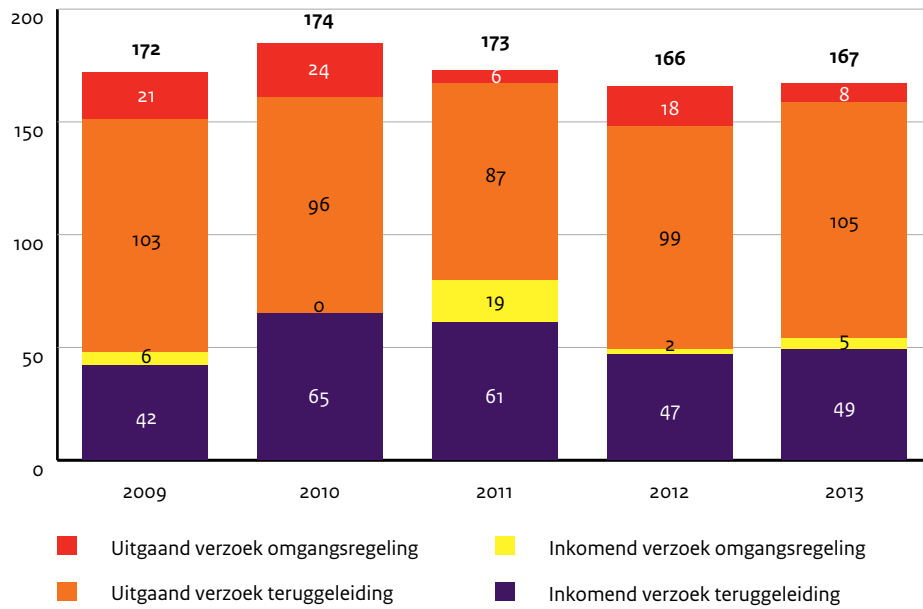
Internationale kinderontvoering:

Er is sprake van internationale kinderontvoering wanneer een kind ongeoorloofd wordt overgebracht vanuit, of niet terugkeert naar, het land waar het zijn gewone verblijfplaats heeft. Het is ongeoorloofd wanneer het overbrengen of achterhouden van het kind geschiedt zonder toestemming van (een van) de ouder(s) die het gezag heeft over het kind. De achtergebleven ouder kan in zo'n geval een verzoek indienen tot teruggeleiding van het kind of verzoeken om internationale omgang met het kind.

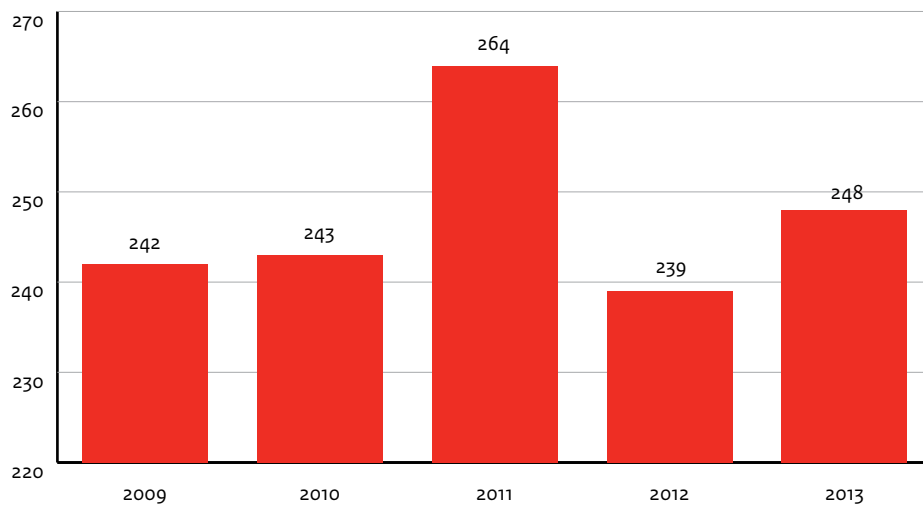
Op grond van het Haags Kinderontvoeringsverdrag is de taak van de Ca-IKA om te beoordelen of er mogelijk sprake is van een internationale kinderontvoering. Is dat het geval dan wordt de zaak bij een ontvoering naar Nederland overgedragen aan de advocaat van de achtergebleven ouder zodat deze het verzoek kan indienen bij de rechtbank Den Haag. Voorafgaand hieraan kan de advocaat de ouder wijzen op de mogelijkheid via een minnelijke schikking met de ontvoerende ouder de zaak op te lossen. Dit gebeurt door middel van mediation via het Mediation Bureau van het Centrum Internationale Kinderontvoering. Mocht dit niet leiden tot een oplossing dan zal de rechter beslissen op het verzoek tot teruggeleiding of een internationale omgangsregeling. Ook tijdens de rechtbankzitting zal de rechter wijzen op de mogelijkheid van mediation. In geval van een ontvoering naar het buitenland zal de Ca-IKA het verzoek van de achtergebleven ouder doorgeleiden naar de Centrale autoriteit van het land waar het kind verblijft of wordt achtergehouden met het verzoek om teruggeleiding of een internationale omgangsregeling. De Ca-IKA heeft voorts een stelselverantwoordelijkheid waarbij faciliteren, verwijzen en informeren sleutelwoorden zijn.

In figuur 1 treft u een overzicht aan over de jaren 2009 t/m 2013 van de bij de Centrale autoriteit aangemelde zaken van internationale kinderontvoering, onderverdeeld in ontvoeringen vanuit het buitenland naar Nederland (inkomende zaken) en vanuit Nederland naar het buitenland (uitgaande zaken). Ook is een onderverdeling gemaakt in het aantal verzoeken om teruggeleiding van het kind en verzoeken om omgang met het kind. Daaronder vindt u in figuur 2 over dezelfde periode het overzicht van het aantal betrokken kinderen.

Figuur 1: Aangemelde zaken internationale kinderontvoering

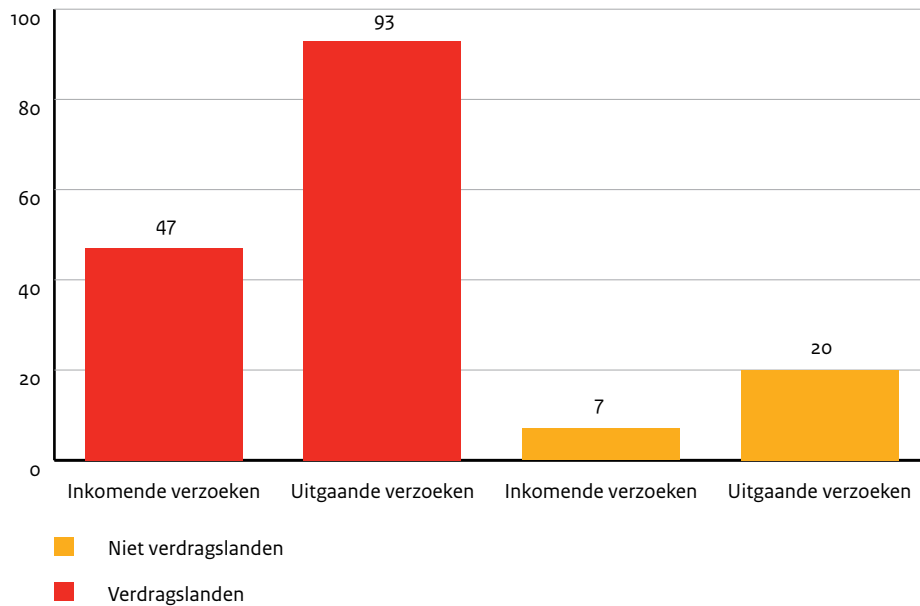

Figuur 2: Aantal betrokken kinderen

In Figuur 3 treft u over 2013 de verdeling aan van ontvoeringen van en naar landen die bij het verdrag zijn aangesloten en landen die niet bij het verdrag zijn aangesloten.

Figuur 3: Aantal ontvoeringen van en naar wel of niet verdragslanden

De ervaring over de afgelopen jaren leert dat de meeste ontvoeringen naar Nederland hebben plaats gevonden uit de ons omringende landen als België, Duitsland, Frankrijk en in de laatste twee jaar ook uit Polen. De meeste ontvoeringen vanuit Nederland vonden in de afgelopen vijf jaar eveneens plaats naar ons omringende landen als België en Duitsland, maar ook naar Turkije. Bij de niet bij het Verdrag aangesloten landen valt op dat verhoudingsgewijs de meeste kinderonvoeringen hebben plaats gehad naar Irak, Egypte en Suriname.

Het merendeel van de kinderen wordt door hun moeder meegenomen. Van en naar verdragslanden was hier in 69% van de gevallen sprake van. Van en naar niet-verdragslanden was dit 54%.

Internationale kindbescherming:

Het Haags Kinderbeschermingsverdrag richt zich op de effectivering van kindbeschermingsmaatregelen en geïndiceerde jeugdzorg bij kinderen over de landsgrenzen heen. Het kan kinderen betreffen met overheidsbemoeienis die vanuit het buitenland naar Nederland komen of van kinderen die vanuit Nederland naar het buitenland gaan. Het kan dan gaan om maatregelen als ondertoezichtstelling, uithuisplaatsing en ontheffing en ontzetting uit het gezag. Bij geïndiceerde jeugdzorg kan het gaan om pleegzorgplaatsingen of verblijf in een buitenlandse instelling. Het Haags Kinderbeschermingsverdrag kent de volgende verzoeken/casuïstiek: informatieverzoeken, zorgmeldingen, overnemen van een kindbeschermingsmaatregel via een gerechtelijke procedure, informatie over een erkennings- en tenuitvoerleggingsprocedure en het overnemen van een pleegzorgplaatsing.

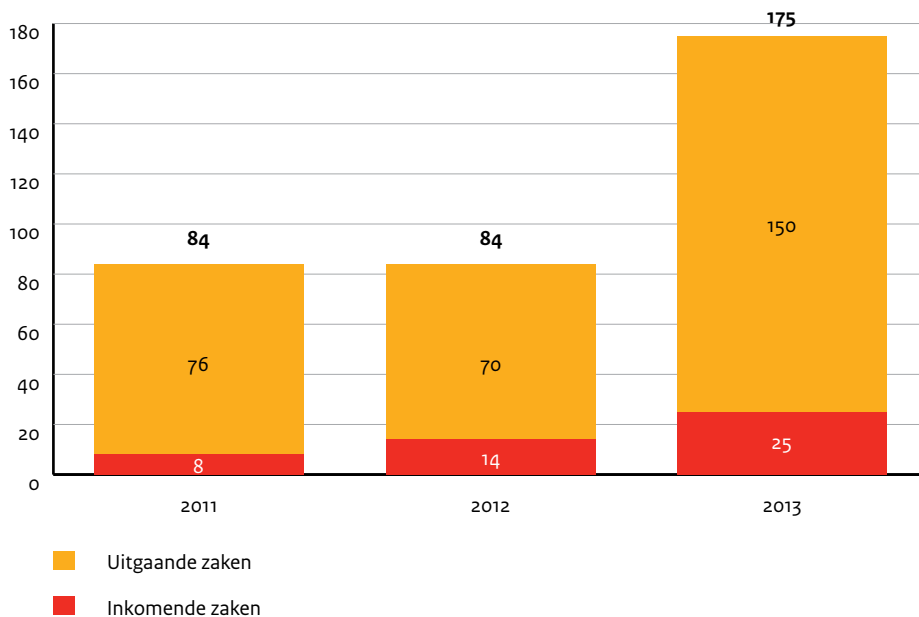
Een voorbeeld:

Een minderjarige woont in Frankrijk. De Franse rechter heeft in verband met de zorgelijke ontwikkeling van de jongen verplichte hulpverlening opgelegd in de vorm van een maatregel en heeft plaatsing in een pleeggezin geïndiceerd. Nu doet de situatie zich voor dat een oom en tante in Nederland een zeer goede plek zou zijn voor de jongen omdat hij goed in dat gezin zou kunnen invoegen. De Franse jeugdbescherming wil de minderjarige daarom overplaatsen naar de oom en tante in Nederland. Ook wil men dat de door de Franse rechter uitgesproken maatregel aan een Nederlandse instelling wordt overgedragen.

De taken van de Ca-IKA vloeien voort uit het Haags Kinderbeschermingsverdrag en de Verordening Brussel IIbis. De Ca-IKA fungeert hierbij als knooppunt waarlangs zaken gaan, zowel ten aanzien van kinderen die vanuit een ander land naar Nederland komen als voor kinderen die vanuit Nederland naar een ander land gaan. De Ca zorgt voor een functionerend stelsel, wat neerkomt op faciliteren, verwijzen en informeren wanneer een kind mogelijk internationale bescherming behoeft. Daarnaast legt de Ca een (kind-)register aan en onderhoudt zij contacten met andere Centrale autoriteiten.

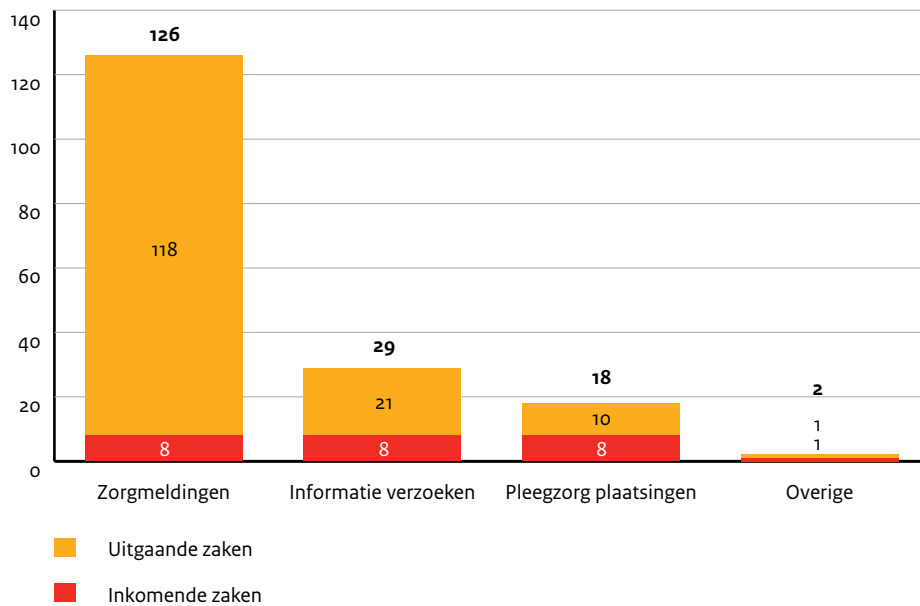
Omdat op 1 mei 2011 het Haags Kinderbeschermingsverdrag voor Nederland in werking is getreden, treft u vanaf dat jaar tot en met 2013 in figuur 4 het overzicht aan van zaken die bij de Centrale autoriteit zijn aangemeld. De zaken zijn onderverdeeld in zaken die vanuit het buitenland zijn aangemeld en betrekking hebben op in Nederland verblijvende kinderen en zaken die vanuit Nederland zijn aangemeld en betrekking hebben op in het buitenland verblijvende kinderen. 2013 laat een spectaculaire stijging zien van het aantal zaken. Deze stijging is in hoofdzaak het gevolg van een grotere bekendheid van (de voordelen van) het verdrag bij de instanties in Nederland via publicatie van een handreiking alsook via voorlichting die vanuit de Ca-IKA is gegeven.

Figuur 4: Aangemelde zaken internationale kinderbescherming

In figuur 5 vindt u over 2013 het aantal zorgmeldingen, het aantal verzoeken om informatie en het aantal pleegzorgplaatsingen, onderverdeeld naar het aantal zaken dat vanuit het buitenland is aangemeld (inkomende zaken) en het aantal zaken dat vanuit Nederland is aangemeld (uitgaande zaken).

Figuur 5: Aantal zorgmeldingen, informatieverzoeken en pleegzorgplaatsingen

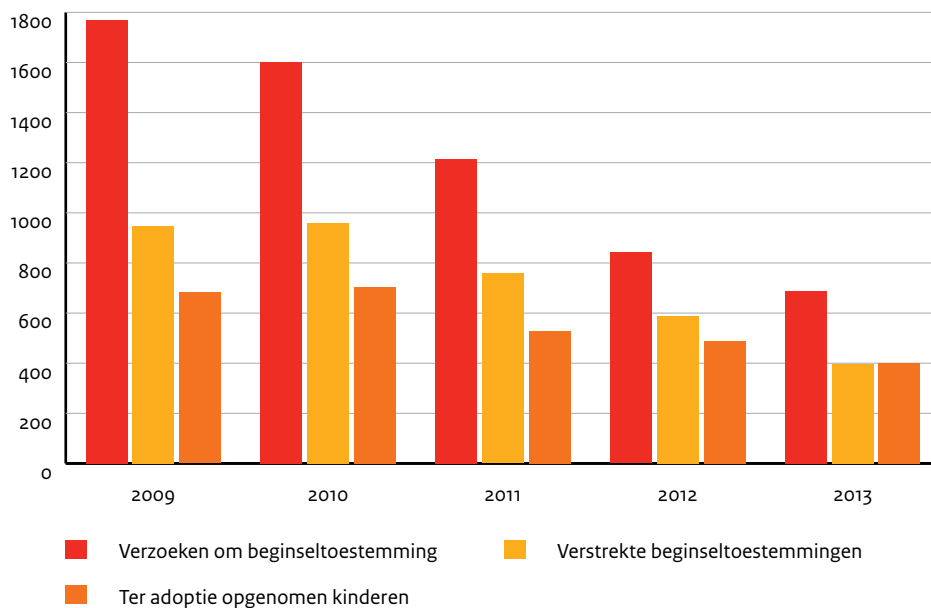
Tot slot valt ook bij internationale kinderbescherming op dat de zaken die zijn aangemeld vanuit en naar het buitenland in hoofdzaak betrekking hebben op ons omringende landen als België, Engeland en Duitsland.

Interlandelijke adoptie:

Bij interlandelijke adoptie gaat het om de opneming ter adoptie van kinderen uit het buitenland in gezinnen in Nederland. Op grond van het Haags Adoptieverdrag is de taak van de Centrale autoriteit er zorg voor te dragen dat de procedure van interlandelijke adoptie op een zorgvuldige wijze verloopt en dat met adoptie het belang van het kind wordt gediend. In Nederland is de procedure zo ingericht dat aspirant-adoptiefouders eerst voorlichting ontvangen over wat het betekent om een kind uit een ander land in het gezin op te nemen. De Raad voor de Kinderbescherming onderzoekt vervolgens of de aspirant-adoptiefouders geschikt en in staat kunnen worden geacht een kind uit het buitenland ter adoptie op te nemen en adviseert de Centrale autoriteit over de afgifte van een beginseltoestemming. Vervolgens kunnen aspirant-adoptiefouders gebruik maken van instanties die bemiddelen bij de plaatsing van een buitenlands adoptiefkind bij de aspirant-adoptiefouders. Deze instanties dienen te beschikken over een vergunning van het ministerie van Veiligheid en Justitie om de bemiddelende werkzaamheden te kunnen uitvoeren.

In figuur 6 treft u een overzicht aan met betrekking tot het aantal procedures van interlandelijke adoptie over de jaren 2009 t/m 2013.

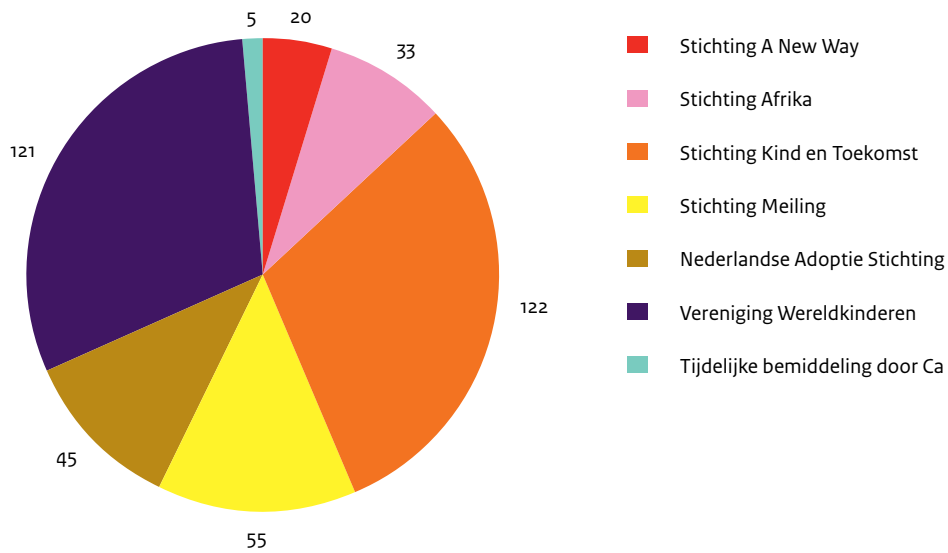
Figuur 6: Aantal procedures interlandelijke adoptie

Vervolgens treft u in figuur 7 een overzicht aan van het aantal bemiddelingen die vergunninghouders hebben verricht in 2013.

Figuur 7: Aantal bemiddelingen door vergunninghouders

N.B. De tijdelijke bemiddeling door de Ca-IKA betreft adoptieprocedures in de VS die door de Ca-IKA op verzoek van de Tweede Kamer zijn opgepakt in een periode dat er geen Nederlandse vergunninghouders in de gelegenheid waren deze te verrichten.

Wat tot slot bij interlandelijke adoptie opvalt is dat in de afgelopen jaren de meeste kinderen afkomstig waren uit China en de Verenigde Staten. In 2009 en 2010 gevolgd door Haïti. In de jaren 2011 t/m 2013 waren dit vooral Afrikaanse landen als Kenia, de Democratische Republiek Congo en Zuid-Afrika.

Dit is een uitgave van:

Ministerie van Veiligheid en Justitie
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Juni 2014 | Publicatienr.: J-24104